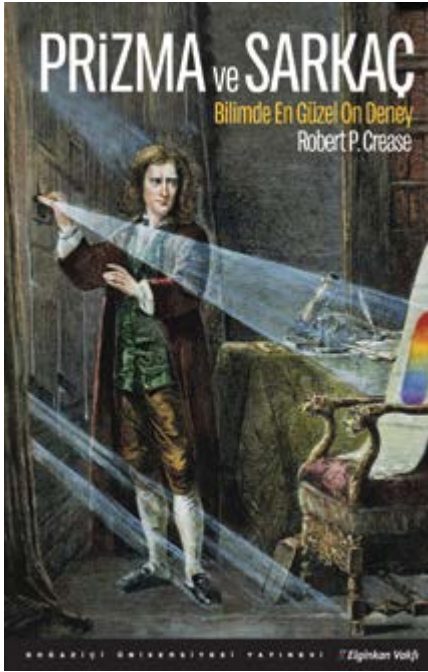

Prizma ve Sarkaç: Bilimde En Güzel On Deney

Robert P. Crease

Çeviri: Mehmet Doğan

Boğaziçi Üniversitesi Yayinevi, 2013

İş başındaki bilimciler, laboratuvarında yapılan deneylerin nasıl zahmetli bir mesai anlamına geldiğini bilir. Bilim insanlarının zamanının çoğu ayar yapmakla, tasarlamakla, pürüzleri gidermekle, sıradan sorunları çözmekle, para ve destek bulmak için rica minnet etmekle geçer. Bilim çoğunlukla, yapabildiklerimizin ya da bildiklerimizin üstüne yavaş yavaş eklemeler yapmaktan ibarettir. Fakat ara sıra, öngörülemez biçimde ama kaçınılmaz olarak öyle bir hadise gerçekleşir ki, yeni bir içgörü billurlaşır ya da dünyayı algılama biçimimiz yeni bir hal alır. Bizi kafa karışıklığının hükmettiği durumdan çekip çıkarır, ilave bir soruya yer bırakmaksızın, doğrudan neyin önemli olduğunu gösterir ve doğayla ilgili fikirlerimizi dönüştürür. Bilimciler bu gibi anlara "güzel" deme eğilimindedir.

Bir deneyin güzelliği unsurlarını nasıl dile getirdiğinde saklıdır. Eğer güzel bir deney birtakım sorular doğuruyorsa, bu sorular deneyin kendisinden ziyade dünyayla ilgilidir.

Elinizdeki kitabı, özel bir galeri sayabilirsiniz. Bu galeride, her biri özgün tasarıma, ayrı malzemelere ve benzersiz cazibeye sahip, nadir güzellikte parçalar var. Bu deneyler zaman

Robert P. Crease: Robert P. Crease (1953, Philadelphia, Pennsylvania) felsefeci ve bilim tarihçisidir. Stony Brook Üniversitesi Felsefe Bölümünde hocadır. Bilim felsefesi ve tarihi konusunda bir düzine kitabın yazarı, çevirmeni ve editörüdür. *Physics in Perspective* dergisinin yayın yönetmenlerinden birisidir ve *Physics World* dergisinde felsefe ve bilim tarihi konularında düzenli olarak yazmaktadır. Ayrıca *Atlantic Monthly*, *New York Times*, *Wall Street Journal*, *Newsday* dergilerinde de makaleler ve eleştiriler yayımlanmaktadır. Başlıca telif eserleri arasında şunlar sayılabilir: *The Great Equations: Breakthroughs in Science from Pythagoras to Heisenberg*, 2009; *The Philosophy of Expertise* (E. Selinger ile birlikte), 2006; *J. Robert Oppenheimer: A Life* (Abraham Pais ile birlikte), 2006; *Making Physics: A Biography of Brookhaven National Laboratory, 1947-1972*, 1999; *Peace and War: Reflections on a Life at the Frontiers of Science* (Robert Serber ile birlikte), 1998; *The Second Creation: Makers of the Revolution in 20th Century Physics* (Charles C. Mann ile birlikte), 1986, 1996.

sırısına göre dizildi. Bu yaklaşım, bilimin neredeyse 2500 yıllık yolculuğunun enginliğine dair güçlü bir his uyandırıyor. Bu liste bizi, dünyanın temel nitelikleri hakkında kaba tahminler yapmanın bilimin acil meseleleri olduğu bir devirden alıp bilimcilerin atomun ve bileşen parçacıklarının özelliklerine dair hassas ölçümler yapmaya başladığı bir devre götürüyor. Güneş saati ve eğik düzlemler gibi ev yapımı basit aletlerin devrinden, ileri aygıtların kullanıldığı bir devre götürüyor. Bilimcilerin genellikle tek başlarına çalıştığı bir devirden, çoğunlukla yüzlerce kişiden oluşan ekiplerle çalıştığı günümüze getiriyor. Alanın en ilginç simalarından bazılarının kişiliklerine ve yaratıcı düşünce tarzlarına göz atmamızı sağlıyor.

Elinizin Altındaki Gerçekler - Kimyayı Tanıyalım - Organik Kimya ve Biyokimya

Lindsey Lowe

Çeviri: Nursel Pekel Bayramgil

TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları, 2015

Karbon, yaşamın temelini oluşturur. Karbon içeren kimyasal maddelerin çoğuna organik bileşik denir. Bunları inceleyen bilim dalına organik kimya, canlılarda gerçekleşen kimyasal tepkimeleri inceleyen bilim dalına da biyokimya adı verilir. *Kimyayı Tanıyalım* serisinin bir parçası olan bu kitapta bu yaşam-sal konular ele alınıyor. Açıklayıcı şemalar, ayrıntılı anlatımlar ve bilimsel terimlerin açıklandığı bölümler, temel bilimsel ilkelerin anlaşılmasını kolaylaştırıyor. "Deneyin!" başlıklı bölümler ise uygulamanın ilk adımı niteliğinde basit deneylere yer veriyor.

